

علی آقازاده،صمد مولاقلی ،آرش ولیزاده،امید ابراهیم نژاد،کیوان نعیمی و رضا سیاح در جشنهای ۲۱ آذر توسط نیرویهای امنیتی بازداشت شدند

اولوس، نشریهٔ دانشجویان ترک دانشکدهٔ علوم اجتماعی دانشگاه تهران

مراسم بزرگداشت ۲۱ آذر در تهران

(به مناسبت سالروز رسمیت زبان ترکی در آذربایجان)

مراسم بزرگداشت ۲۱ آذر در تهران برگزار شد

در این مراسم ابتدا دکتر حیدری به بررسی ابعاد تاریخی و سیاسی واقعه ۲۱ آذر و حکومت ملی و خدمات حکومت ملی در عرض یک سال در آذربایجان پرداخت.

در ادامه آتیلا کیشی زاده ضمن خواندن شعری از حاضران برای شادی روح شهدای قتل عام های رژیم شاهنشاهی در سال ۱۳۲۵ و نیز رسمیت یافتن زبان مادری (تورکی آذربایجانی)در مدارس و دانشگاه های آذربایجان درخواست کرد راس ساعت ۱۸/۰۰ یک دقیقه سکوت کنند.

فرزاد صمدلی، خبرنگار و فعال فرهنگی- سیاسی در مورد هویت ملت آذربایجان و احیای این هویت در دوران یک ساله حکومت ملی صحبت کرد . وی با اشاره به رسمیت زبان تورکی آذربایجانی به عنوان زبان رسمی در دوران حکومت ملی و تدریس آن برای اولین بار در دانشگاه ها و مدارس افزود:" واقعه ۲۱ آذر و ورود ارتش شاهنشاهی به آذربایجان باعث قتل عام مردم آذربایجان و نیز آواره شدن تعداد زیادی از روشنفکران (بی ریا، گنجعلی صباحی، مدینه گلگون، زهتابی، بالاش آذر اغلو ، سهراب طاهر ، پروفشور محمدزاده و..) در آن سوی رود آراز و نیز اعدام، زندان و شکنجه های این سوی آراز (صفر قهرمانیان، فریدون ابراهیمی و …) شد.

صمدلی با تاکید بر تورک بودن مردم آذربایجان، راه اندازی مهد کودک در شهرها و حتی در روستاها و نقاط دور افتاده آذربایجان را از سیاست هایی هدفمندی دانست که باعث از بین رفتن تدریجی هویت یک ملت می شود. سخنان پایانی مراسم صالح کامرانی بود که با تبریک و تسلیت گفتن این روز سخنانش را آغاز کرد.

وی گفت:" این روز با به شما تبریک و تسلیت می گویم. تبریک به دلیل ایحاد یک حکومت مدرن و مردمی در آذربایجان و رسمیت زبان تورکی آذربایجانی و تسلیت به خاطر جنایات ارتش شاهنشاهی در آذربایجان و افول دولت ملی در آذربایجان (حکومت ملی و دموکراتیک آذربایجان).

وی افزود:" حکومت ملی مقدرات ملی آذربایجانیان را تامین کرد . و مردم آذربایجان در ۶۰ سال پیش توانستند سرنوشت در زمینه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تعیین کنند."وی در ادمه سخنانش با اشاره به شرایط خاص دولت تورکیه در زمان تشکیل حکومت ملی، به رسمیت شناخته شدن نسل کشی رژیم پهلوی در ۲۱ آذر ۱۳۲۵ را از دولت ترکیه، پارلمان و مطبوعات مستقل این کشور خواستار شد

وکیل و حقوقدان آذربایجانی از سازمان ملل و همچنین سازمان های مدافع حقوق بشر درخواست کرد نسل کشی نژادی و فرهنگی رژیم پهلوی را که باعث کشته شدن ۳۵ هزار انسان و آواره شدن هزاران روشنفکر و تخریب شخصیت هزاران انسان بی گناه و نیز سوزاندن هزاران جلد کتاب به زبان تورکی شد و همچنین با نقض کنوانسیون های نظامی و حقوق آذربایجانیان همراه بود، به رسمیت بشناسند.

شایان ذکر در این مراسم دانشجویانی از دانشگاه های مختلف تهران از جمله شهید بهشتی ، علامه طباطبایی، امیرکبیر، تهران و … شرکت کرده بودند.در این مراسم عکس ها و پو سترهایی از سید جعفر پیشه وری ، فریدون ابراهیمی ، محمد بی ریا و دانش آموزشی که در کلاس درس به زبان مادری(تورکی آذربایجانی) مشغول تحصیل بودند و نیز تصاویرکتابهای درسی آن دوره و شاخه هایی گل قرنیل به چشم می خورد.

گفتنی است در این مراسم از حاضران با شیرینی پذیرایی شد

در پایان نیز شرکت کنندگان در مراسم با روشن کردن فشفشه و ترقه در فضای سبز به ابراز شادمانی به خاطر رسمیت یافتن زبان تورکی آذربایجانی پرداختند.

اولوس

جشن ۲۱ آذرماه در سراسر آذربایجان با شکوه برگزار شد

سال دوم، شمارهٔ هفتم، دوشنبه ۲۸ آذر ۸۴، قیمت ۵۰ تومان

جشنهای ۲۱آذر چالشی فراروی حکومت مرکزی

حرکت ملی با درگیرسازی طبقه‌های مختلف مردمی در شهرهای آذربایجان باشد. عمده تفاوت این مسئله با مراسم قلعه بابک در حوزه عملیاتی آن می باشد.

اگر مراسم سالیانه قلعه بابک به دور از شهرها برگزار می گردد، در مراسم جشن ۲۱ آذر مردم شهرها همگی با مسئله ملی آذربایجان به نوعی برخورد کرده و تماس و ارتباط ایجاد می کنند. این برنامه در صورت عملی شدن می تواند گامی بسیار مهم و قدرتمند برای حرکت‌های جمعی و مردمی با محورهای مختلف در شهرهای آذربایجان باشد. به تعبیر دیگر این امر می تواند سر آغازی برای سیر حرکت ملی از فاز فرهنگی به فاز اجتماعی در مقیاس وسیع باشد. تغییری که با حرکت دوشادوش و هم زمان نخبگان و توده مردمی صورت می گیرد.

تصور می شود، تقابلی که در این میان حادث خواهد شد میان نخبگان و حکومت مرکزی نخواهد بود، بلکه مابین توده آذربایجانی و حکومت مرکزی می باشد که این امر نیز خود می تواند چالشی بزرگ فراروی حاکمیت مرکز در قبال مسئله ملی آذربایجان بگشاید. چالشی که در طول زمان بر وسعت و دامنه خواسته های ملی آذربایجانبها خواهد افزود و گامی به پیش در راستای سیاستها وخط مشیهای عمومی سازی آمال فعالین حرکت ملی آذربایجان خواهد بود.

آیدین تورال

اعلامیه جهانی حقوق زبانی

قسمت پایانی

ترجمه : علی دده بیگلو

عنوان دوم: رژیم جامع زبانی

بخش اول: ادارات دولتی و نهادهای رسمی

ماده ۱۵ : ۱- همه جمعیت‌های زبانی حق دارند که زبانهایشان در سرزمین- قلمرو خود به طور رسمی بکار برده شوند.

۲- همه جمعیت‌های زبانی از این حق برخوردارند که تمام اسناد اداری مدارک شخصی و دولتی و قیدیات محضرهای عمومی ثبت شده به زبان خاص سرزمینشان (زبان نیاخاکشان) معتبر و قابل اجراء شناخته شوند و هیچ کس و مقامی نمیتواند تظاهر به نادیده گرفتن و بیخبری از این زبان بنماید.

ماده ۱۶ : همه اعضای یک جمعیت زبانی حق دارند که با مقامات دولتی به زبان خویش ارتباط برقرار کرده و اعتناء متقابل در زبان خود را از آنها دریافت کنند. این حق همچنین بخش‌های مرکزی سرزمینی محلی و تقسیمات فرامطقه ای شامل سرزمینی که زبان مورد نظر زبان خاص نیاخاکي آن میباشد را فرامیگرد.

ماده ۱۷ : ۱- همه جمعیت‌های زبانی از این حق برخوردارند که به همه اسناد و مدارک رسمی که به نحوی مربوط به سرزمین نیاخاکي یک زبان میباشد تهیه شده در زبان خودشان دسترسی داشته و آنها را کسب نمایند چه این چنین مدارکی چاپی قابل خواندن با ماشین و یا در هر فرم دیگری بوده باشد.

۲- فرمها و اسناد اداری استاندارد چه در شکل چاپی و چه در شکل قابل خواندن توسط ماشینها و یا به هر فرم دیگر باید به همه زبانها تهیه شده و در محلهای قابل دسترسی برای عموم و استفاده آنها قرار گیرند. این خدمت باید توسط مقامات دولتی به شکلی انجام پذیرد که همه سرزمینب‌های را که برای یک زبان سرزمین خاص زبانی (نیاخاکي) شمرده میشوند تحت پوشش قرار دهد.

ماده ۱۸ : ۱- همه جمعیت‌های زبانی حق دارند که قوانین و دیگر ملاحظات قانونی که به نحوی به آنها مربوط میشود به زبان خاص سرزمینشان (زبان نیاخاکشان) تهیه و منتشر شوند.
۲- مقامات دولتی که در حوزه حاکمیت خود دارای بیش از یک زبان خاص سرزمینی (زبان نیاخاکي) تاریخی هستند میبایست همه قوانین و مقررات دیگر قانونی و حقوقی دارای ماهیت عمومی را به تک تک این زبانها تهیه و منتشر سازند. فارغ از اینکه متکلمین به هر کدام از این زبانها قادر به فهم زبانهای دیگر باشند و یا نه.

ماده ۱۹ : ۱- زبان رسمی همه مجالس نمایندگی میبایست زبان(های) به طور تاریخی رایج در سرزمینهایی که نمایندگان نمایندگی آن را برر عهده دارند باشد.
۲- این حق همچنین شامل زبانهای جمعیت‌های زبانی سکنی گزیده در مناطق جغرافیی پراکنده که به آنها در بند ۱ پاراگراف چهارم اشاره گردید نیز میشود.
ماده ۲۰ : ۱- هرکس حق دارد زبانی را که به طور تاریخی در یک سرزمین به آن تکلم میشود

- هم به شکل شفاهی و هم به شکل نوشتاری- در محاکم و دادگاههای قضائی واقع در آن سرزمین بکار برد. محاکم قضائی باید در امورات داخلی خود زبان خاص سرزمین (زبان نیاخاکي) را بکار برند و اگر بنا به سیستم حقوقی فعلا موجود در کشور ضرورتی به ادامه جریان محاکمات در محلی دیگر موجود باشد میباید به کاربرد زبان اصلی در محل جدید همچنان ادامه داده شود.

۲- هر کس حق دارد که در تمام موارد به زبانی که آنرا درک میکند و قادر به تکلم به آن است محاکمه شود همچنین حق دارد که از خدمت مترجمی مجانی بهره مند گردد.

ماده ۲۱ : همه جمعیت‌های زبانی حق ثبت و بایگانی مدارک و اسناد به زبان سرزمینی خود (زبان نیاخاکي) توسط محضرهای عمومی را دارا میباشند.

ماده ۲۲ : همه جمعیت‌های زبانی حق دارند که مدارک تأیید شده آنها توسط ثبت اسناد محضرهای عمومی و یا دیگر ماموران صلاحیتدار دولتی به زبان خاص سرزمین (زبان نیاخاکي) محل خدمت ماموران دولتی و یا محضرهای عمومی تهیه و تنظیم شوند.

بخش دوم: تحصیل

ماده ۲۳ : ۱- آموزش و تحصیل میبایست در سرزمینی که در آن عرضه میگردد به تشویق افاده فرهنگی خود از سوی جمعیت زبانی کمک نماید.

۲- آموزش و تحصیل میبایست در سرزمینی که عرضه میشود به حفظ و توسعه زبانی که یک جمعیت زبانی به آن سخن میگوید یاری رساند.

۳- آموزش و تحصیل همواره میبایست در خدمت تکثر و تنوع زبانی و فرهنگی و روابط آهنگدار بین جمعیت‌های زبانی گوناگون در سراسر جهان باشد.

۴- در بستر اصول پیش گفتنه هر کس حق دارد که هر زبانی را بیاموزد.

ماده ۲۴ : همه جمعیت‌های زبانی حق دارند در باره گستره حضور زبانشان به عنوان زبان رابط و به عنوان زبان مورد مطالعه در تمام سطوح تحصیلی در سرزمین خود (پیش دبستانی ابتدائی متوسطه حرفه ای و فنی دانشگاهی و آموزش بزرگسالان) تصمیم بگیرند.

ماده ۲۵ : همه جمعیت‌های زبانی از حق دستیابی و کاربرد همه منابع انسانی و مادی لازم برای تضمین نمودن حضور زبانشان در همه سطوح تحصیلی در نیاخاک خود از قبیل آموزگاران ورزیده روشهای آموزشی مناسب کتب و متون درسی منابع مالی تجهیزات و ساختمانها تکنولوژی های سنتی و مدرن و در وسعتی که خواهان آند برخوردار میباشند.

ماده ۲۶ : همه جمعیت‌های زبانی محق اند از تحصیلی که اعضای آن جامعه را قادر به تسلط کامل در کاربرد زبانشان سازد شامل تواناییهای مختلف مربوط به همه محیط‌های روزمره کاربرد زبان همچنین گسترده ترین تسلط ممکنه به هر زبان دیگری که خواهان یادگیری آن باشند برخوردار شوند.

ماده ۲۷ : همه جمعیت‌های زبانی حق دارند از تحصیلی که اعضای آن جمعیت را قادر به کسب دانش هر زبانی که مربوط به سنن فرهنگیشان بوده باشد برخوردار شوند. مانند زبانهای ادبی و یا زبانهای مقدس که سابقا زبانهای معمول آن جمعیت بوده اند.
ماده ۲۸ : همه جمعیت‌های زبانی حق دارند که از تحصیلی که اعضای آن جمعیت را به دستیابی به آگاهی همه جانبه در باره میراث فرهنگی خود (تاریخ جغرافیا ادبیات و دیگر نمودهای فرهنگیشان) قادر سازد برخوردار شوند. همچنین محق اند که از گسترده ترین آگاهی ممکنه

جشن ۲۱ آذرماه در سراسر آذربایجان اردبیل

صدها بالن و دهها کیوتر به سوی آسمان آذربایجان صعود کردند

فعالین حرکت ملی آذربایجان دراردبیل ازچندروزقبل با مشارکت پرشوروشعورخودتلاش گسترده ای راجهت برگزاری هر چه شکوهمند جشن ۶۰ مین سال تاسیس حکومت ملی آذربایجان و نیز رسمیت زبان تورکی بعمل آوردند.لازم به ذکر است که دراردبیل طی روزهای گذشته نزدیک به ۱۰ هزار نسخه تراکت،جهت معرفی حکومت ملی آذربایجان و نیز اعلام زمان جشن در میان اهالی این شهر توزیع شده بود.

گفته می شوددرروز۲۱ آذر ماه ازساعت ۴ بعدازظہرقبل از تاریخ شدن هوا، صدها بادکنک به همراه ۲۱+۱۰۰ بالن به سه رنگ آبی، قرمزو سبز در اندازه های ۷۵سانتیمتردر ۴۵ سانتیمتر با گاز سبک پر شده و به سوی آسمان ماوی آذربایجان رها شدند که منظره زیبا و جذابی را در انظار عمومی پدید آوردند.

بر روی این بالنهاه زبان ترکی نوشته شده بود:

۲۱آذرماه مبارک

زنده باد زبان مادری ما

زنده باد آذربایجان

زنده باد حرکت ملی آذربایجان

اما اقدام سمبولیک دیگری نیز درشهراردبیل انجام شد که بسیار مورد توجه قرارگرفت.همزمان با رها کردن

اعلامیه

در باره هر فرهنگ دیگری که خواهان دانستن آن باشند بهره مند شوند .

ماده ۲۹ : ۱- هر کس محق است که از تحصیل و آموزش به زبان خاص سرزمین خود که در آنجا ساکن است (زبان نیاخاکي) برخوردار گردد ۲۰- این حق حق کسب دانش گفتاری و نوشتاری زبانی دیگر را که شخص ممکن است به عنوان ابزار ارتباط با دیگر جمعیتهای زبانی بکار برد نفی و سلب نمیکنند .

ماده ۳۰: زبان و فرهنگ همه جمعیتهای زبانی میبایست که موضوع مطالعه و تحقیقات علمی در سطح دانشگاهی قرار گیرند .

بخش سوم: نامهای شخصی

ماده ۳۱ : همه جمعیتهای زبانی حق دارند که سیستم نامهای شخصی خویش را در همه محیطها و در همه مناسبتها حفظ نموده و آنها را بکار برند .

ماده ۳۲ : همه جمعیتهای زبانی حق دارند که نامهای محل و مکان به زبان خاص سرزمینی خود را (زبان نیاخاکي) هم به صورت شفاهی و هم به صورت کتبی در محیطهای خصوصی عمومی و رسمی بکار برند ۲۰- همه جمعیتهای زبانی حق دارند که نامهای بومی محلها و مکانها را تثبیت و حفظ نموده در آنها اصلاحاتی اعمال نمایند . همچو نامهای امکنه را نمیتوان به طور کیفی موقوف و منسوخ نمود و یا تحریف و جرح و تعدیل کرد . همچنین نمیتوان اینگونه نامها را پس از تغییرات سیاسی و یا هر گونه دگرگونی حادثه دیگر تغییر داد .

ماده ۳۳ : همه جمعیتهای زبانی حق دارند که جمعیت خود را به همان نامی که در زبان خودشان بکار میبرند بنامند . هرگونه ترجمه به زبانهای دیگر میبایست از نامگذاریهای تحقیر آمیز و ایهام انگیز اجتناب نماید .

بند ۳۴ : هر کس حق دارد که نام خود را در همه محیطها به زبان خویش بکار برد . و همچنین حق دارد که نامش اگر لزومی به بکاربردن سیستم نوشتاری متفاوت با زبان وی وجود داشته باشد با لحاظ دقیقترین آوانگاری ممکن ثبت گردد .

بخش چهارم: رسانه های ارتباطی و تکنولوژیهای جدید

ماده ۳۵ : همه جمعیتهای زبانی از این حق برخوردارند که در باره درجه حضور زبانشان در رسانه های ارتباطی در سرزمین خود (نیاخاک خود) بدون در نظر گرفتن متد پخش و یا انتقال تولیدات آنها تصمیم بگیرند . چه این رسانه ها محلی و یا ستی چه رسانه های دارای شمول گسترده تر و چه رسانه هایی که از تکنولوژیهای پیشرفته تر استفاده میکنند باشند .

ماده ۳۶ : همه جمعیتهای زبانی حق دارند که به همه منابع مادی و انسانی لازم برای تضمین نمودن درجه مطلوبی از حضور زبان خویش و درجه مطلوبی از افاده فرهنگی خودشان در رسانه های ارتباطی در سرزمین خود؛ و از پرسنل ورزیده منابع مالی ساختمانها و تجهیزات تکنولوژیهای ستی و مدرن دسترسی داشته باشند .

ماده ۳۷ : همه جمعیتهای زبانی حق دارند که از طریق رسانه های ارتباطی آگاهی کاملی در باره میراث فرهنگی خویش (تاریخ جغرافیا ادبیات و دیگر نموده‌های فرهنگ شان) همچنین حداکثر اطلاعات ممکنه در باره هر فرهنگ دیگری که اعضای آن جمعیت خواستار دانستن آن باشند را دریافت نمایند .
ماده ۳۸ : زبانها و فرهنگهای همه جمعیتهای زبانی در سراسر جهان میبایست در رسانه های ارتباطی از معامله و برخوردی برابر و غیرتبعیض آمیز بهره مند شوند .

بالنهاوبادکنکهای سه رنگ به سوی آسمان،درچندین جای شهر، چند دسته ۲۱ تایی از کبوتران سفید نیز از قفس آزاد شده وتوسط کودکانی که خواهان تحصیل به زبان مادری خود بودند بسوی آسمان آذربایجان رها شدند.

نهایت اینکه در ساعت ۱۸ ،فعالین حرکت ملی آذربایجان همزمان با دیگر آذربایجانیهای سراسر جهان، پس از یک دقیقه سکوت جهت گرامیداشت یاد و خاطره۵۹ مین سالگرد نسل کشی خونین ملت آذربایجان بدنبال حمله وحشیانه نیروهای آریامهری به این سرزمین، ۶۰ مین سالگرد تاسیس حکومت ملی آذربایجان و رسمیت زبان تورکی آذربایجانی را با استفاده از فشفشه، ترقه و...به مدت یک ساعت و نیم جشن گرفتند.

گفته می شود طی این مدت نیروهای اطلاعاتی و انتظامی بصورت مشهودی در حال گشت زنی در شهر و ایجاد فضای امنیتی بودند که به رغم همه تمهیدات رسمی مراسم بدون تنش و درگیری برگزار شد.

زنجان

همزمان با دیگر هموطنان در سراسر دنیا فعالین ترک در شهر زنجان نیز شصتمین سال تاسیس حکومت ملی آذربایجان را گرامی می دارند.امروز ۲۱ آذر در اولین روز این جشنها ساعت ۵ عصر جلسه نقد و بررسی کتاب ”فراز و فرود فرقه دموکرات آذر بایجان” در آمفی تئاتر سهروردی زنجان برگزار شد.این کتاب که ترجمه فارسی از دو اثر تحقیقی دکتر جمیل حسنلی است با خلاصه کردن این آثار و درج مقدمه مغرضانه به تحریف کتب مذکور پرداخته است.اما در این جلسه ضمن نقد کتاب به تشریح اهداف و اقدامات حکومت ملی پرداخته شد.این جلسه که با حضور دهها نفر برگزار می شد با درایت

فعالین بدون هر گونه بی نظمی برگزار شد.اداره اطلاعات استان از صبح امروز سعی در تعطیلی و یا نوعی بی رونقی جلسه با ارباب برگزارکنندگان داشت.لازم به ذکر است ”پور ولی” و ”حسینعلی” از فارغ التحصیلان رشته تاریخ به ترتیب به معرفی و نقد کتاب پرداختند.برخی حضار نیز نظرات خویش در مورد فرقه را به اطلاع دیگران رساندند.فعالین زنجانی به هنگام غروب روز ۲۱ آذر با حضور در چند نقطه شهر با ”بایرام” خواندن این روز آن را به یکدیگر تبریک گفتند.ایشان با پخش شیرینی در بین خود و مغازه داران و همشهریان این روز را جشن گرفتند. در ۲۱ آذر امسال جمعیت اسلامی دانشجویان دانشگاه زنجان دست به ابتکار دیگری زد.این جمعیت با چاپ یک ویژهنامه دوازده صفحه ای به معرفی حرکت ۲۱ آذر و فرقه دموکرات آذربایجان پرداخت.

اورمیه

رأس ساعت ۱۸:۰۰ آسمان شهر اورمیه نیز نورانی شد. پارک جنگلی شیخ تپه، مرکز و حسین آباد اورمیه از مراکز عمده برگزاری مراسم ۲۱ آذر در اورمیه بودند. هاله نور بسیار بزرگ که همراه با صدای انفجار مهیب بود از چند کیلومتری پارک جنگلی شیخ تپه نیز قابل رؤیت بود. در خیابانهای منتهی به مرکز اورمیه (امام، زنجیر و ...) صدای بمب دستی، ترقه و همچنین فریاد شادی مردمی که شاهد هاله عظیم نور بر فراز بازار اورمیه بودند، شنیده می شد. منطقه حسین آباد اورمیه نیز شاهد جشن و شادی مردم بود، در این منطقه که عده بیشتری در مراسم مشارکت داشتند شعارهایی نیز از طرف جوانان سر داده شده و به مناسبت ۲۱ آذر شیرینی در بین اهالی پخش شد.دانشجویان دانشگاه اورمیه نیز در طول کنسرتی که به مناسبت ۲۱ آذر

Ulus, Tehran bilimyurdunun İctima’i Bilimler fakültəsinin Türk Öyrəncilər Dərgisi	
<p> ترتیب داده بودند به جشن و شادمانی پرداختند. کنسرت موسیقی آذربایجانی از ساعت ۱۷:۳۰ با هنرنمایی دکتر اکبر بزرگ امین و عاشیق قربان پورولی در سالن شهید چمران دانشگاه اورمیه تا ساعت ۲۰:۳۰ ادامه داشت.</p>	
مړند	
<p>شهر مرند در روز ۲۱ آذر شاهد جشن بزرگ ملی آذربایجانبود و این در حالی بود که دو روز قبل از آن تمام سطح شهر، به وسیلهٔ اعلامیه (به تعداد ۵۰۰۰برگ) بصورت گسترده پوشش داده شده بود. روز ۲۱ آذر در ساعت ۶ بعد از ظهر، در حالیکه همهٔ خیابان های اصلی شهر بوسیلهٔ مأموران اطلاعاتی تحت کنترل شدید بود- بطوریکه تعداد مأموران بیشتر از تعداد ترقه ها بود!- آسمان مرند برای چند لحظه با نورهای رنگارنگ نورباران شد و در خیابان ها، کوچه های شهر و حتی روستاهای اطراف بمدت یک ساعت، با انفجار ترقه و روشن کردن فشفشه جشن ملی تداوم یافت و تجمع میدان فهمیده که همراه با ترقه و فشفشه های نورانی بود توسط نیروی انتظامی پراکنده شد. و بالاخره در قلعهٔ باستانی شهر و در تپه های شهرک ولیعصر با آتش زدن لاستیک های بزرگ تریلی و آتش بزرگی که از انتهای دیگر شهر قابل رویت بود، جشن ۲۱ آذر خاتمه یافت.</p>	
<p>اما در ادامهٔ این روزهای تاریخی، « ما همهٔ فعالین شهر مرند» در روز ۲۵ آذر کتابهای به زبان ترکی آذربایجانی و خودکارهایی که بر روی آنها شعار « منیم دیلیم اوّلن دئییل فارس دیلینه چوئن دئییل» حک شده است ،به دوستانمان اهدا خواهیم کرد، تا با این عمل رفتار وحشیانهٔ سوزاندن کتابهای درسی آذربایجان از سوی شونویسم فارس را محکوم کنیم.</p>	

ماده ۴۸ : ۱- در درون سرزمین جمعیت زبانی خویش هر کس حق دارد که زبان خود را با اعتبار قانونی کامل در همه معاملات اقتصادی از هر جنس مانند خرید و فروش کالاها و خدمات بانکداری بیمه قراردادهای شغلی و غیره بکار برد ۲۰- هیچ ماده ی از اینگونه مقررات و عقدهای خصوصی نمیتواند کاربرد زبان خاص سرزمین (زبان نیاخاکي) را محدود و یا ممنوع سازد ۳۰- در داخل سرزمین یک جمعیت زبانی هر کس محق شمرده میشود که به همه اسناد لازم برای انجام عملیات فوق الذکر تهیه شده به زبان خویش دسترسی داشته باشد ۱-اینچنین اسنادی شامل فرمها چکها قراردادها رسیده‌ها صورت حسابها سفارشنامه ها دریافت نامه ها و غیره میشود .

ماده ۴۹ : در داخل سرزمین هر جمعیت زبانی هر شخص حق دارد که زبان خویش را در انواع سازمانهای اجتماعی-اقتصادی مانند تشکیلات اتحادیه ای و سندیکاهای کارگری انجمنهای حرفه ای کارفرمایان اصناف و بازرگانی بکار برد .

ماده ۵۰ : ۱- همه جمعیتهای زبانی حق دارند که زبانشان از جایگاهی ممتاز در تبلیغات آگهی ها تابلوها علائم و نشانگاههای بیرونی و به عنوان یک کل در چهره کشور برخوردار باشد ۲۰- در داخل سرزمین جمعیت زبانی هر کس حق دارد به اطلاعات تمام و کامل شفاهی و نوشتاری تهیه شده به زبان خود در باره کالاها و خدمات عرضه شده توسط موسسات بازرگانی از جمله به نحوه استفاده اتیکتها لیست های مواد سازنده تبلیغات و آگهیها ضمانت نامه ها و غیره دستیابی دашه باشد ۳۰- همه علائم و نشانه های عمومی که تاثیر گذار بر سلامتی اشخاصند به قید آن که پسترز از نشانه های مربوط به زبانهای دیگر نباشند میبایست که اقلا به زبان خاص سرزمین (زبان نیاخاکي) تهیه شوند .

ماده ۵۱ : ۱- همه کس حق دارد زبان خاص سرزمین خود را در ارتباط با شرکتها و موسسات بازرگانی و نهادهای خصوصی بکار برد و به همان زبان پاسخ و یا خدمت دریافت دارد ۲۰- هر کس حق دارد به عنوان یک مشتری مصرف کننده خریدار و یا استفاده کننده از موسسات عمومی اطلاعات شفاهی و نوشتاری تهیه شده به زبان خاص سرزمین خود را (زبان نیاخاکي) دریافت دارند .

ماده ۵۲ : هر کس حق دارد تمام فعالیتهای حرفه ای خویش را به زبان خاص سرزمین خود (زبان نیاخاکي) به انجام رساند . مگر آنکه طبیعت شغلش کاربرد زبانهای دیگری را الزامی سازد مانند معلمین زبانهای خارجی مترجمین و یا راهنمایان توریستی .

اولوس	
نشریهٔ دانشجویان تورک دانشکدهٔ علوم اجتماعی دانشگاه تهران	
مدیر مسئول : حسین حیدری	
زیر نظر شورای سردبیری	
همکاران این شماره :	
شهرام زمانی، رباب عظیمی، جعفر محمدی، اسماعیل جهانی، توحید علیزاده، آیدین شکرانی، ندا دریاقلی،ولی ابوالحسنى	